

ØSTRE LANDSRET RETSBOG

Den 26. februar 2018 holdt Østre Landsret møde i retsbygningen i København.

Landsdommerne Benedikte Holberg, Rosenløv og Anne-Mette Lyhne Jensen (kst.) behandlede sagen.

Sag BS-36799/2018-OLR
(14. afdeling)

Foreningen imod Ulovlig Logning
(advokat Martin Von Haller Grønbæk)

mod

Justitsministeriet
(advokat Rass Holdgaard)

Der er indleveret breve af 5. december 2018 og 29. januar 2019 fra sagsøgte samt breve af 19. december 2018 og 15. februar 2019 fra sagsøgeren.

Sagsøgte, Justitsministeriet, har i brevet af 5. december 2018 anmodet om, at behandlingen af sagen udsættes med henblik på at afvente EU-Domstolens afgørelse i sag C-520/18 (Ordre des barreaux francophones et germanophone m.fl. mod Conseil des ministres), jf. retsplejelovens § 345, og har til støtte herfor anført bl.a. følgende:

”Som nævnt i svarskriftet ... angår sag C-520/18 bl.a. spørgsmålet om, hvorvidt en domstol, med henblik på at undgå retsusikkerhed og muliggøre, at data, der forinden er blevet indsamlet og lagret, stadig kan anvendes til de formål, der er omhandlet i loven, midlertidigt kan opretholde virkningerne af regler om indsamling og lagring af data, uanset at disse måtte være i strid med bestemmelserne i artikel 15, stk. 1, i direktiv 2002/58/EF.

Dette spørgsmål er efter Justitsministeriets opfattelse centralt for bedømmelsen af sagsøgernes påstand i denne sag. Det skyldes, at i det omfang EU-Domstolen måtte erkende, at en domstol kan opretholde en lagring som ovenfor nævnt, er det så meget desto mere nærliggende at antage, at en udøvende myndighed må kunne afvente, at den nationale lovgiver foretager en ændring af de gældende regler om indsamling og lagring af data, uagtet at de gældende regler måtte være uforenelige med EU-retten. Som det fremgår af svarskriftet ..., gør Justitsministeriet bl.a. gældende, at den nugældende danske logningsbekendtgørelse kan opretholdes midlertidigt som følge af de ekstraordinære retlige og faktiske vanskeligheder, som en målretning af logningsforpligtelsen medfører, og de væsentlige samfundsmæssige skadevirkninger, som en øjeblikkelig tilsidesættelse ville medføre.

Hertil kommer, at den belgiske forfatningsdomstol i forelæggelseskendelsen ud over spørgsmålet om en eventuel midlertidig opretholdelse af lovgivningen også stiller mere grundlæggende spørgsmål om rækkevidden af Tele2-dommen, herunder hvorvidt det kan tillægges betydning, at logningsforpligtelsen ikke kun har til formål at bidrage til efterforskning, afsløring og retsforfølgning af grov kriminalitet.

Den belgiske forfatningsdomstol spørger nærmere bestemt, om det kan tillægges betydning, at den pågældende logningsforpligtelse sikrer den nationale sikkerhed, forsvar af territoriet, den offentlige sikkerhed, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af andre grunde end grov kriminalitet eller forebyggelse af ulovlig brug af elektroniske kommunikationssystemer eller gennemførelse af et andet formål i henhold til artikel 23, stk. 1, i forordning (EU) 2016/679 (databeskyttelsesforordningen).

Herudover spørger forfatningsdomstolen, om det kan tillægges betydning, at logningsforpligtelsen har til formål at opfylde de positive forpligtelser, der påhviler myndigheden i henhold til chartrets artikel 4 og 8, der består i at fastsætte en retlig ramme, der muliggør en effektiv strafferetlig efterforskning af og en effektiv retshåndhævelse over for seksuelt misbrug af mindreårige.

De danske regler om pligt til lagring af trafik- og lokaliseringsdata bygger bl.a. på Brydesholt-udvalgets forslag fra betænkning 1377/1999 om børnepornografi og IT-efterforskning og er således også begrundet i bl.a. hensynet til at sikre effektiv retshåndhævelse over for seksuelt misbrug af mindreårige. Hertil kommer, at det fremgår af afsnit 3.1.2 i de almindelige bemærkninger i lovforslag nr. L 35 af 13. december 2001, hvor retsplejelovens § 786, stk. 4, blev indført, at terrorangrebet den 11. september 2001 gav grundlag for nu at foreslå reguleringen. Den danske logningsforpligtelse varetager således også et hensyn til at sikre den nationale sikkerhed og afsløring og retsforfølgning af bl.a. terrorisme.

Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at også en besvarelse af de øvrige spørgsmål i forelæggelseskendelsen i C-520/18 kan få indfly-

delse på udfaldet af denne sag. Uanset om EU-Domstolen besvarer spørgsmålene bekræftende eller benægtende, må det forventes, at dommen vil yde væsentlige fortolkningsbidrag til, i hvilket omfang en logningsforpligtelse kan begrænses uden samtidig at prisgive de hensyn, der er nævnt i de præjudicielle spørgsmål. Sådanne fortolkningsbidrag vil i det mindste bidrage til at præcisere, hvilke dele af de danske logningsregler der kan opretholdes i lyset af Tele2-dommen. Også af denne grund er det Justitsministeriets opfattelse, at sagen bør udsættes med henblik på afventning af dommen i sag C-520/18.

Samlet set er det Justitsministeriets forventning, at en afgørelse fra EU-Domstolen i sagen vil kunne få indflydelse på udfaldet af denne sag. For at undgå, at landsretten afsiger en dom, der er i uoverensstemmelse med EU-Domstolens dom, bør denne sag derfor udsættes, indtil EU-Domstolen afsiger dom i sag C-520/18, jf. retsplejelovens § 345.”

Sagsøgeren, Foreningen imod Ulovlig Logning, har i brevet af 19. december 2018 protesteret mod, at sagen udsættes, indtil der afsiges dom i EU-Domstolens sag C-520/18, og har til støtte herfor anført bl.a. følgende:

”2. DER ER IKKE TALE OM EN PÅKRÆVET UDSÆTTELSE

2.1 Der er ikke tale om en sag, der vil få indflydelse på sagens udfald
Sagsøger finder det ikke *nødvendigt* og *påkrævet* at udsætte nærværende sag med henblik på at afvente EU-Domstolens afgørelse i sag C-520/18, da sagen ikke vedrører nye forhold, som EU-Domstolen ikke allerede har taget stilling til i (C-293/12) Digital Rights Ireland og Tele2/Watson-sagen (C-203/15). Udfaldet i sag C-520/18 kan derfor ikke forventes at få indflydelse på denne sags udfald, da EU-Domstolen på sin tredje behandling af samme forhold ikke kan forventes at ændre en praksis, der allerede er stadfæstet ved to tidligere meget klare afgørelser.

Således blev EU-Domstolen i Tele2/Watson-sagen adspurgt, om artikel 15, stk. 1, i direktiv 2002/58, sammenholdt med chartrets artikel 7 og 8 samt artikel 52, stk. 1, skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, der med henblik på bekæmpelse af kriminalitet fastsætter en generel og udifferentieret lagring af samtlige trafikdata og lokaliseringsdata vedrørende samtlige abonnenter og registrerede brugere i forbindelse med samtlige midler til elektronisk kommunikation.

I den belgiske sag C-520/18 er det tilsvarende blevet spurgt, om artikel 15, stk. 1, i direktiv 2002/58/EF, sammenholdt med den ret til sikkerhed, der er sikret ved artikel 6 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og retten til respekt for personoplysninger, som er sikret ved artikel 7, 8 og artikel 52, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en national lovgivning – såsom den omhandlede, der fastsætter en generel pligt for operatører og udbydere af elektroniske kommunikationstjenester

til at lagre trafik- og lokaliseringsdata som omhandlet i direktiv 2002/58/EF der genereres og behandles af dem inden for rammerne af udbuddet af disse tjenester – som ikke kun har efterforskning, afsløring og retsforfølgning af grov kriminalitet som formål, men ligeledes sikring af den nationale sikkerhed, forsvar af territoriet, den offentlige sikkerhed, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af andre grunde end grov kriminalitet eller forebyggelse af ulovlig brug af elektroniske kommunikationssystemer eller gennemførelse af et andet formål i henhold til artikel 23, stk. 1, i forordning (EU) 2016/679 (2), og som endvidere er undergivet præcise garantier i denne lovgivning vedrørende lagring af data og adgangen dertil.

Som det fremgår af ovenstående, angår begge spørgsmål, om EU-retten er til hinder for nationale logningsregler, der fastsætter en generel og vilkårlig logningsforpligtelse. Spørgsmålet i den belgiske sag har EU-Domstolen derfor allerede svaret på i Tele2/Watson-sagen, i.e. EU-retten er utvivlsomt til hinder for et sådant logningskrav.

Sagsøger mener derfor ikke, at dette spørgsmål vil få indflydelse for nærværende sag, dels fordi spørgsmålet allerede er blevet besvaret af EU-Domstolen, dels fordi C-520/18 ikke handler om de danske logningsreglers forenelighed med EU-retten.

Det tredje præjudicielle spørgsmål, som den belgiske forfatningsdomstol stiller i sag C-520/18, omhandler hvorvidt en belgisk lov i strid med EU-retten midlertidigt kan opretholdes med henblik på at undgå retsusikkerhed og muliggøre, at data, der allerede er indsamlet og lagret, forsat kan anvendes. Det gøres i den forbindelse gældende af sagsøger, at et spørgsmål om hvor længe en retsstridig lov midlertidigt kan opretholdes også allerede er blevet behandlet både af EU-Domstolen og Højesteret, og derfor heller ikke af den grund vil få indflydelse på nærværende sag.

Højesteret har som nævnt i både stævning og svarskrift netop taget stilling til dette forhold i U.2017.1243H (Pereda-sagen). I dommen blev det fastlagt, at de danske myndigheder havde tilsidesat EU-retten ved ikke at have ændret ferieloven tilstrækkelig hurtigt. Ifølge Højesteret burde myndighederne senest have ændret reglerne med virkning fra den 1. januar 2011 med henblik på at bringe loven i overensstemmelse med den retstilstand, der blevet fastslået i EU-Domstolens afgørelse i Pereda-sagen, der blev afsagt den 10. september 2009. Dommens konsekvenser for de danske regler stod klart i september 2010, og på trods heraf blev reglerne først ændret i april 2012, dvs. først 2,5 år efter EU-Domstolens afgørelse og 1,5 år efter det stod klart, at de danske regler var i strid med EU-retten.

Højesteret henviste i sin begrundelse til praksis fra EU-Domstolen, hvor det bl.a. fremgår af Brasserie du pêcheur-dommens præmis 57 og Larys-dommens præmis 44, at en overtrædelse af EU-retten under alle omstændigheder er åbenbar, "*når den har været ved, til trods for at der er afsagt dom i en præjudiciel sag, hvoraf det fremgår, at den omtvistede adfærd har karakter af en*

overtrædelse..." I begrundelsen anføres det endvidere, at "Efter at der er afsagt en dom i anledning af en præjudiciel forelæggelse, hvoraf følger, at en national lovgivning er uforenelig med fællesskabsretten, påhviler det den pågældende medlemsstats myndigheder at træffe de almindelige eller særlige foranstaltninger, der er egnet til at sikre overholdelsen af fællesskabsretten på deres område, jf. EU-Domstolens dom af 21. juni 2007 i de forenede sager C-231/06-C-233/06 (Jonkman), præmis 38. Myndighederne skal ifølge den nævnte præmis navnlig påse, at national ret så hurtigt som muligt bringes i overensstemmelse med fællesskabsretten, og at borgernes rettigheder i henhold til fællesskabsretten gennemføres fuldt ud."

Det er således sagsøgers vurdering, at EU-Domstolens svar på det tredje spørgsmål heller ikke kan forventes at have indflydelse på denne sags udfald, da det allerede nu er klar praksis både fra EU-domstolen og Højesteret omkring, hvordan "hurtigst muligt" skal fortolkes.

2.2 Sagerne er ikke tilstrækkeligt forbundne

Det gøres endvidere gældende, at sagerne ikke er så nært forbundne, at retten bør fravige udgangspunktet om, at sager fremmes hurtigst muligt.

...

Retspraksis viser således, at der skal være en særdeles tæt forbindelse til den sag, der søges udsættelse for, herunder på en måde, hvorved et delspørgsmål bliver fuldtud afgjort i den anden sag. I den konkrete situation er der tale om, at sagsøgte søger sagen udsat på et *muligt fortolkningsbidrag*, der med *en begrænset sandsynlighed* kan have relevans for nærværende sag som et fortolkningsbidrag til en retstilstand, der allerede er klart afgjort af Højesteret og EU-Domstolen.

Sagsøger mener derfor ikke, at der er tale om et så nær sammenhæng, der kan danne grundlag for den høje standard, som Rpl. § 345 kræver for at finde en udsættelse *påkrævet*.

3. UDSÆTTELSEN VIL VÆRE UFORHOLDSMÆSSIG LANG

Udgangspunktet efter Rpl. § 345 er, at retten skal fremme sagen hurtigst muligt, *medmindre* en udsættelse er påkrævet.

De præjudicielle spørgsmål i sag C-520/18 er først blevet indgivet den 2. august 2018, og sagen forventes derfor ikke at blive afgjort før om flere år. En udsættelse af denne sag vil således resultere i, at sagsøgte kan fortsætte med en passiv henlæggelse af sagen og en fortsat krænkelse af borgernes grundlæggende rettigheder i strid med en klar retstilstand og dermed de facto ikke overholde sin forpligtelse til at efterleve gældende ret.

Princippet om, at sager skal fremmes hurtigst muligt følger endvidere af EMRK art. 6 og EU Chartret art. 47, der fastslår, at enhver har ret til en retfærdig rettergang inden *en rimelig frist*. Ved vurderingen af, om en sag skal udsættes, har nationale domstole således endvidere en pligt til at sikre, at udsættelsen ikke vil være uforholdsmæssig lang set i lyset af, om det reelt

er påkrævet at udsætte sagen i en meget lang periode med henblik på at afvente udfaldet i en anden verserende sag.

4. UDSÆTTELSESANMODNINGEN ER SAMLET SET ET UFORHOLDSMÆSSIGT OG IRRELLEVANT PROCESINSTRUMENT

Sagsøger mener, at sagsøgte forsøger at udnytte muligheden i Rpl. § 345 til at udskyde nærværende sag så længe det overhovedet er muligt, da sagsøgte tydeligvis ikke kan acceptere EU-Domstolens tidligere afgørelser, og som følge heraf vil bede EU-Domstolen om for tredje gang at genoverveje logningsreglernes lovlighed samt "*visse af de udtalelser, som Domstolen afgav i Tele2-dommen*", jf. Justitsministeriets orientering til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg ("Justitsministeriets orientering") s. 3.

Sagsøgte har endvidere både i sin replik og i sit Notat til Folketingets Retsudvalg ... henvist til sine udfordringer med at indføre logningsforpligtelser, der ikke udgør generel og udifferentieret logning, herunder eksempelvis ved at indsnævre forpligtelsen geografisk, tidsmæssigt, til særlige personer eller anden segmentering. Sagsøgte har i den forbindelse i sin replik henvist til, at EU-Domstolen i Tele2/Watson ikke har givet tilstrækkelige anvisninger til medlemsstaterne.

Sagsøger gør selvfølgelig gældende, at det ikke er domstolenes kompetence at anvise ny lovgivning, men at træffe afgørelse om en foreliggende konkret retsakts gyldighed. Det har EU-Domstolen gjort i Tele2/Watson og Digital Rights Ireland. Det er nu op til den udøvende magt at efterleve praksis og op til Folketinget at vedtage ny lovlig lovgivning. Sagsøgte medgiver, at det ikke er en nem opgave for Sagsøgte at foreslå nye gyldige logningsregler, der kan træde i stedet for den ulovlige logningsbekendtgørelse. Det er dog ikke det, denne sag omhandler, selvom sagsøgte forsøger at inddrage sådanne administrative hensyn.

Rpl. § 345 udgør en undtagelse til udgangspunktet om, at sagen skal fremmes hurtigst muligt. Sagsøgtes udsættelsesansøgning skal af ovenstående grunde afvises, herunder også som et uforholdsmæssigt og irrelevant procesinstrument, der på ingen måde er påkrævet eller relevant for den konkrete sag."

Justitsministeriet har i brev af 29. januar 2019 til støtte for sin ansøgning om udsættelse af sagen supplerende anført bl.a. følgende:

"... Domskonklusionen i Tele2-dommen er ... udtrykkeligt begrænset til lovgivning, "*der med henblik på bekæmpelse af kriminalitet*" fastsætter en generel og udifferentieret lagring af trafik- og lokaliseringsdata. Hverken Tele2-dommens konklusion eller dens præmisser behandler spørgsmålet om, hvorvidt andre hensyn, f.eks. hensynet til den nationale sikkerhed, kan begrunde logning i videre omfang.

Hertil kommer, at Tele2-dommen ikke angår spørgsmålet om, hvorvidt medlemsstaterne midlertidigt kan opretholde gældende regler om logning af hensyn til bl.a. retssikkerheden i afventning af et nyt regelsæt. Selvom det følger af Jonkmann-dommen, at medlemsstaternes myndigheder i tilfælde af afsigelse af en dom i anledning af en præjudiciel forelæggelse, hvoraf følger, at en national lovgivning er uforenelig med EU-retten, skal påse, at national ret så hurtigt som muligt bringes i overensstemmelse med EU-retten, har denne dom ikke afklaret, hvilken betydning det i den forbindelse skal have, at der er særlige retssikkerhedsmæssige problemer forbundet med en tilsidesættelse af gældende regler. Dette tema, som det tredje forelagte spørgsmål i sag C-520/18 angår, har væsentlig betydning for udfaldet af denne sag.

Justitsministeriet fastholder, at en afklaring af de spørgsmål, der er forelagt i sag C-520/18, vil kunne få indflydelse på udfaldet af denne retssag.”

Justitsministeriet har i brevet endvidere gjort gældende, at hvis sagsøgeren har ret i, at den belgiske forfatningsdomstols spørgsmål kan besvares uden vanskeligheder på baggrund af eksisterende retspraksis, må EU-Domstolen forventes at afgøre sagen hurtigt ved afsigelse af en begrundet kendelse efter proceduren i procesreglementets artikel 99, og at en berostillelse i denne sag i så fald vil være tilsvarende kortvarig.

Justitsministeriet anfører afslutningsvis, at hvis landsretten beslutter ikke at udsætte nærværende sag, må det give anledning til at overveje, om landsretten selv bør forelægge præjudicielle spørgsmål for EU-Domstolen, hvilket Justitsministeriet vil forholde sig til, når landsretten har truffet afgørelse om eventuel udsættelse.

Foreningen imod Ulovlig Logning har i brev af 15. februar 2019 fastholdt, at sagen ikke bør udsættes, da der ikke er tale om en påkrævet udsættelse, og har til støtte herfor yderligere anført bl.a. følgende:

”1. SPØRGSMÅLENE STILLET I SAG C-520/18 ER ALLEREDE BESVARET I TELE 2-DOMMEN

...

EU-Domstolen behandler forholdet i præmis 64-81, hvor det fastlægges, at direktiv 2002/58 af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (eDatabeskyttelsesdirektivet) også finder anvendelse på lovgivning, der har til formål at beskytte den nationale sikkerhed, forsvaret og den offentlige sikkerhed, inklusiv nationale regler der pålægger teleudbydere en logningsforpligtelse (se præmis 72-74 sammenholdt med præmis 81).

EU-Domstolen anfører specifikt i præmis 73, at eDatabeskyttelsesdirektivets artikel 15 (der hjemler medlemsstaternes mulighed for at indskrænke

rækkevidden af de rettigheder og forpligtelser, der følger af direktivet, herunder kommunikationshemmeligheden), ville blive frataget enhver effektiv virkning, hvis nationale logningsregler ikke var omfattet af direktivets anvendelsesområde, og at det udtrykkeligt fremgår af direktivet, at logningsregler der har til formål at beskytte den nationale sikkerhed netop kan vedtages inden for rammerne af eDatabeskyttelsesdirektivet.

Herefter opstiller EU-Domstolen i præmis 113-125 de betingelser en medlemsstat skal iagttage ved vedtagelsen af nationale logningsregler, herunder 1) at formålet med logningen skal være begrænset til grov kriminalitet, 2) at lovgivningen kun må pålægge teleudbydere målrettet logning af trafikdata og lokaliseringsdata, 3) at logningen skal være begrænset til det strengt nødvendige, 4) at nationale myndigheder, som har fået adgang til de loggede oplysninger, skal underrette de berørte personer herom, 4) at teleudbydere skal sikre effektiv beskyttelse og sikkerhed af de loggede oplysninger og 5) at oplysningerne ikke må overføres til lande uden for EU.

Der er således ingen tvivl om, at disse betingelser også finder anvendelse for nationale logningsregler, der har til formål at beskytte den nationale sikkerhed.

Det er derfor ikke korrekt, at Tele2-dommen ikke behandler spørgsmålet om, hvorvidt hensynet til den nationale sikkerhed kan begrunde logning i videre omfang. EU-Domstolen opsætter helt konkrete rammer for logningsreglerne, hvori ligger, at en mere indgribende logning pr. definition vil være i strid med EU-retten. Hvis EU-Domstolen havde været af den opfattelse, at en videre logning af hensyn til den nationale sikkerhed var en mulighed, havde EU-Domstolen taget stilling til dette i Tele2-dommen, da sagen netop vedrører lovgivning, der bl.a. har til formål at beskytte den nationale sikkerhed.

2. DET TILKOMMER IKKE EU-DOMSTOLEN AT TAGE KONKRET STILLING TIL HVORDAN NY LOVGIVNING SKAL INDRETTES

Det er korrekt, at Tele2-dommen ikke angår spørgsmålet om, hvor længe lovgivning i strid med EU-retten må opretholdes, og heller ikke indeholder konkrete anvisninger på, hvordan nationale logningsregler i stedet skal indrettes.

Det er imidlertid ikke EU-Domstolens opgave at vejlede medlemsstaterne i, hvordan lovgivning konkret skal indrettes, når denne er erklæret i strid med EU-retten. Dette tilkommer medlemsstaterne. Der kan på nuværende tidspunkt ikke herske nogen tvivl om, at sagsøgte ikke har handlet "hurtigst muligt", som påkrævet efter Jonkmann-dommen, uanset at sagsøgte måtte mene, at der er tale om retssikkerhedsmæssige problemer forbundet med en tilsidesættelse af logningsreglerne. Dette understreges af, at flere andre medlemsstater enten har suspenderet eller vedtaget ny lovgivning på området. Sagsøgte har derimod ikke foretaget sig noget mærkbart for at efterkomme EU-Domstolens afgørelse, udover at holde en række møder."

Foreningen imod Ulovlig Logning har i brevet endelig anført, at foreningen ikke er enig i, at der blot vil være tale om en kortvarig berostillelse af sagen, uanset om EU-Domstolen træffer afgørelse ved begrundet kendelse eller ej, ligesom foreningen ikke er enig i, at der er behov for at inddrage EU-Domstolen i den foreliggende sag.

EU-Domstolens sag C-520/18

Den belgiske Cour Constitutionnelle (Forfatningsdomstolen) har den 2. august 2018 indgivet anmodning om præjudiciel afgørelse til EU-Domstolen, jf. C-520/2018 (Ordre des barreaux francophones et germanophone m.fl. mod Conseil des ministres), og har i den forbindelse anmodet EU-Domstolen om at besvare følgende præjudicielle spørgsmål:

”Skal artikel 15, stk. 1, i direktiv 2002/58/EF, sammenholdt med den ret til sikkerhed, der er sikret ved artikel 6 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og retten til respekt for personoplysninger, som er sikret ved artikel 7, 8 og artikel 52, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en national lovgivning – såsom den omhandlede, der fastsætter en generel pligt for operatører og udbydere af elektroniske kommunikationstjenester til at lagre trafik- og lokaliseringsdata som omhandlet i direktiv 2002/58/EF, der genereres og behandles af dem inden for rammerne af udbuddet af disse tjenester – som ikke kun har efterforskning, afsløring og retsforfølgning af grov kriminalitet som formål, men ligeledes sikring af den nationale sikkerhed, forsvar af territoriet, den offentlige sikkerhed, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af andre grunde end grov kriminalitet eller forebyggelse af ulovlig brug af elektroniske kommunikationssystemer eller gennemførelse af et andet formål i henhold til artikel 23, stk. 1, i forordning (EU) 2016/679, og som endvidere er undergivet præcise garantier i denne lovgivning vedrørende lagring af data og adgangen dertil?

Skal artikel 15, stk. 1, i direktiv 2002/58/EF, sammenholdt med artikel 4, 7, 8, 11 og artikel 52, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en national lovgivning – såsom den omhandlede, der fastsætter en generel pligt for operatører og udbydere af elektroniske kommunikationstjenester til at lagre trafik- og lokaliseringsdata som omhandlet i direktiv 2002/58/EF, der genereres og behandles af dem inden for rammerne af udbuddet af disse tjenester – såfremt denne lovgivning bl.a. har til formål at opfylde de positive forpligtelser, der påhviler myndigheden i henhold til chartrets artikel 4 og 8, der består i at fastsætte en retlig ramme, der muliggør en effektiv strafferetlig efterforskning af og en effektiv retshåndhævelse over for seksuelt misbrug af mindreårige, og som rent faktisk gør det muligt at identificere gerningsmanden bag overtrædelsen, selv i tilfælde, hvor der gøres brug af elektroniske kommunikationsmidler?

Såfremt Cour constitutionnelle (forfatningsdomstol) på grundlag af besvarelserne af det første og det andet præjudicielle spørgsmål konkluderer, at den anfægtede lov er i strid med en eller flere af de forpligtelser, der følger af de i disse spørgsmål nævnte bestemmelser, kan Cour constitutionnelle (forfatningsdomstol) da midlertidigt opretholde virkningerne af lov af 29. maj 2016 om indsamling og lagring af data i den elektroniske kommunikationssektor med henblik på at undgå retsusikkerhed og muliggøre, at data, der forinden er blevet indsamlet og lagret, stadig kan anvendes til de formål, der er omhandlet i loven?”

Landsretten afsagde

KENDELSE

Da besvarelsen af de præjudicielle spørgsmål i sag C-520/18 (Ordre des barreaux francophones et germanophone m.fl. mod Conseil des ministres) må antages at have betydning for afgørelsen af den foreliggende sag, finder landsretten det påkrævet at udsætte behandlingen heraf for at afvente EU-Domstolens afgørelse, jf. retsplejelovens § 345. Sagsøgtens anmodning om udsættelse tages derfor til følge.

THI BESTEMMES:

Behandlingen af sagen udsættes med henblik på at afvente udfaldet af EU-Domstolens afgørelse i sag C-520/18 (Ordre des barreaux francophones et germanophone m.fl. mod Conseil des ministres).

Sagen udsat herpå indtil videre til den 1. september 2019.

Publiceret til portalen d. 26-02-2019 kl. 10:48

Modtagere: Sagsøgte Justitsministeriet, Departementet, Sagsøger
Foreningen imod Ulovlig Logning, Advokat (L) Martin Von Haller Grønbæk,
Advokat (H) Rass Markert Holdgaard